

PADOMES LĒMUMS (KĀDP) 2019/1672**(2019. gada 4. oktobris)****par Eiropas Savienības rīcību, atbalstot Apvienoto Nāciju Organizācijas verifikācijas un inspekcijas mehānismu Jemenā**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību un jo īpaši tā 28. panta 1. punktu,

ņemot vērā Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Apvienoto Nāciju Organizācijas Projektu pakalpojumu birojs (UNOPS) 2017. gada 27. decembrī nāca klajā ar priekšlikumu, kura mērķis ir stiprināt un pagarināt Apvienoto Nāciju Organizācijas verifikācijas un inspekcijas mehānisma (UNVIM) darbību uz vēl viena gada laikposmu, proti, līdz 2019. gada martam, jo īpaši vēl vairāk paātrinot komercpārvadājumu pielaides procesu un palielinot UNVIM spēju izvietot papildu darbiniekus un resursus attiecīgajās ostās.
- (2) Padome 2017. gada 3. aprīlī un 2018. gada 25. jūnijā pieņēma secinājumus, kuros tā atgādināja, ka ir svarīgi nodrošināt efektīvu un savlaicīgu kravu, tostarp degvielas, komercpārvadājumu noformēšanu Sarkanās jūras ostās, un norādīja, ka pilnībā atbalsta UNVIM turpmāku darbību un tā pilnvaru pilnīgu un netraucētu īstenošanu. Turklāt minētajos secinājumos Padome norādīja, ka tā apsvērtu UNVIM pastiprināšanu.
- (3) Pamatojoties uz UNVIM pieprasījumu, Padome 2018. gada 18. septembrī pieņēma Lēmumu (KĀDP) 2018/1249 ⁽¹⁾. Lēmuma (KĀDP) 2018/1249 tehniskā īstenošana tika uzticēta UNOPS un bija paredzēta tam, lai UNVIM saskaņā ar ANO Drošības Padomes Rezolūciju (ANO DP rezolūcija) 2216 (2015) varētu turpināt pildīt uzdevumus saistībā ar uzraudzību un inspekciju.
- (4) Jemenas konfliktā iesaistītās puses 2018. gada 13. decembrī parakstīja Stokholmas vienošanos, kuras noteikumi tika apstiprināti ar ANO DP rezolūcijām 2451 (2018) un 2452 (2019). Padome 2019. gada 18. februārī pieņēma secinājumus, kuros atzinīgi novērtēja Stokholmas vienošanās pieņemšanu, kā arī ANO DP rezolūciju 2451 (2018) un 2452 (2019) vienprātīgo pieņemšanu. Padome atkārtoti uzsvēra savu aicinājumu visām pusēm atvieglot preču, tostarp degvielas, piegādi un atgādināja, ka Hodeidas (*Hodeidah*), kā arī Salefas (*Saleef*) un Rās Isas (*Ras Issa*) ostu darbība ir ārkārtīgi svarīga miljoniem jemeniešu izdzīvošanā. Padome vairākkārt atkārtoja savu atbalstu UNVIM, lai nodrošinātu, ka komercpreces turpina ieplūst Jemenā, pilnībā ievērojot visas attiecīgās ANO DP rezolūcijas.
- (5) UNVIM 2019. gada 24. jūnijā nāca klajā ar otru priekšlikumu līdzekļu devējiem par operāciju plašāku izvēršanu, jo īpaši saistībā ar Stokholmas vienošanās īstenošanu. Priekšlikums attiecās uz UNVIM operāciju pastiprināšanu no 2019. gada oktobra līdz 2020. gada septembrim.
- (6) Savienībai būtu jāatjauno tās atbalsts UNVIM tās pilnvaru īstenošanā.
- (7) Savienības finansiālā ieguldījuma pienācīgu īstenošanu būtu jāuztic pārraudzīt Komisijai,

⁽¹⁾ Padomes Lēmums (KĀDP) 2018/1249 (2018. gada 18. septembris) par Eiropas Savienības rīcību, atbalstot Apvienoto Nāciju Organizācijas verifikācijas un inspekcijas mehānismu Jemenā (OV L 235, 19.9.2018., 14. lpp.).

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Savienība atjauno savu atbalstu UNVIM tā pilnvaru īstenošanai, kā noteikts attiecīgajās ANO DP rezolūcijās, jo īpaši ANO DP Rezolūcijās 2216 (2015), 2451 (2018) un 2452 (2019). Minētā atbalsta vispārīgie mērķi ir palīdzēt atjaunot komercpreču netraucētu brīvu plūsmu uz Jemenu, nodrošinot pārredzamu un efektīvu pielaišanas procesu attiecībā uz komercpārvaldījumiem, kuru galamērķis ir Jemenas ostas, ko Jemenas valdība nekontrolē, un pastiprināt UNVIM lomu Stokholmas vienošanās noteikumu īstenošanā.

2. Konkrētie šā projekta mērķi ir:

- palielināt komercpreču plūsmu uz Jemenu, vēl vairāk paātrinot komercpārvaldījumu pielaišanas procesu un veicinot kuģniecības uzņēmumu uzturēšanos attiecībā uz piekļuvi Hodeidas, Salefas, kā arī Rās Isas ostām, ja minētās ostas tiks atvērtas komercpārvaldījumiem,
- veicināt UNVIM spēju izvērst darbību Hodeidas, Salefas un Rās Isas ostās, kā paredzēts Stokholmas vienošanās un attiecīgajās ANO DP rezolūcijās.

3. Savienība ar šo lēmumu sniedz ieguldījumu ar UNVIM pastiprināšanu saistīto izmaksu segšanā un tādējādi palīdz reaģēt uz Jemenas iedzīvotāju vajadzībām plašākas humānās palīdzības stratēģijas ietvaros.

Detalizēts projekta darbību apraksts ir izklāstīts pielikumā.

2. pants

1. Par šā lēmuma īstenošanu atbild Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos (Augstais pārstāvis).

2. Lēmuma 1. pantā minēto darbību tehnisko īstenošanu uztic UNOPS. Tas šo uzdevumu veic Augstā pārstāvja uzraudzībā. Šajā nolūkā Augstais Pārstāvis slēdz vajadzīgo vienošanos ar UNOPS.

3. pants

1. Finanšu atsaucē summa 1. pantā minētā projekta īstenošanai ir 4 458 333 EUR.

2. Izdevumus, ko finansē no 1. punktā noteiktās summas, pārvalda saskaņā ar procedūrām un noteikumiem, ko piemēro Savienības budžetam.

3. Komisija to uzrauga izdevumu pareizu pārvaldību, ko finansē no 1. punktā noteiktās summas. Šajā nolūkā tā slēdz iemaksu nolīgumu ar UNOPS. Finansēšanas nolīgumā paredz, ka UNOPS jānodrošina, lai Savienības ieguldījums būtu pamanāms.

4. Komisija 3. punktā minēto iemaksu nolīgumu cenšas noslēgt, cik drīz vien iespējams pēc šā lēmuma pieņemšanas. Tā informē Padomi par visām grūtībām minētajā procesā un par iemaksu nolīguma noslēgšanas dienu.

4. pants

1. Augstais pārstāvis ziņo Padomei par šā lēmuma īstenošanu, pamatojoties uz UNVIM sagatavotajiem regulārajiem ziņojumiem, tostarp ziņojumus par UNVIM vadības komitejas ikmēneša sanāksmēm. Minētie ziņojumi veido Padomes izvērtējuma pamatu.

2. Komisija Padomei sniedz informāciju par finansiālajiem aspektiem 1. pantā minētā projekta īstenošanā.

5. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Šo lēmumu piemēro no 2019. gada 1. oktobra.

Šā lēmuma darbība beidzas 12 mēnešus pēc dienas, kad Komisija un UNOPS noslēdz 3. panta 3. punktā minēto iemaksu nolīgumu.

Strasbūrā, 2019. gada 4. oktobrī

Padomes vārdā
priekšsēdētājs
K. MIKKONEN

Verifikācijas process sākas, kad kuģniecības uzņēmums tiešaistē – www.vimye.org – iesniedz pielāides lūgumu, augšupielādē nepieciešamos dokumentus un iesniedz visu vajadzīgo dokumentāciju UNVIM. UNVIM 48 stundu laikā izskata dokumentāciju un nosūta paziņojumu ārējiem partneriem, piemēram, koalīcijas spēku Evakuācijas un humānās palīdzības operāciju vienībai (EHOC). Pēc tam UNVIM nolemj, vai attiecīgo kuģi pārbaudīt vai ne, pamatojoties uz paša procesa, tostarp neatbilstībām saņemtajā dokumentācijā, nedeklarētas piestāšanas gadījumiem ostās, aizdomīgu kuģa kustību, automātiskās identifikācijas sistēmas (AIS) izslēgšanu uz vairāk nekā četrām stundām, un informāciju, kas saņemta no ārējiem partneriem. Kuģi pārbauda vai nu ostā teritoriālajos ūdeņos, vai arī jūrā starptautiskajos ūdeņos.

Pēc tam vai nu izsniedz pielaides apliecinājumu, vai arī to atsaka (t. i., anulē, liedz vai atsauc). Attiecībā uz kuģi, kas saņēmis pielaidi, UNVIM turpina uzraudzīt tā kustību, izmantojot AIS, tostarp: tranzītu uz koalīcijas kontrolē esošo gaidīšanas vietu; kustību no gaidīšanas vietas uz enkurvietu; un kustību no enkurvietas uz izkraušanas piestātni. UNVIM sekošanu beidz, tiklīdz kuģis, kas saņēmis pielaidi, pēc savas kravas izkraušanas un ostas pamešanas atstāj Jemenas ostas Sarkanajā jūrā. Visa procesa laikā UNVIM uztur ciešus sakarus ar kuģniecības uzņēmumiem un kuģa vadītāju (kapteini), un tam ir būtiska loma visu to problēmu risināšanā, ar kurām kuģis saskaras jūrā, tostarp tas ved sarunas ar EHOC un koalīciju. Tas, ka UNVIM sniedz atbalstu visā pielaides procesā un pastāvīgi sazinās ar kuģniecības uzņēmumiem, ir izšķiroši svarīgi, lai saglabātu starptautisku rēdereju uzticēšanos un lai tādējādi nodrošinātu, ka komerciālais imports, neraugoties uz pašreizējo konfliktu, turpina nonākt pie lielākās daļas Jemenas iedzīvotāju.

UNVIM ir arī centies no jauna iedvest pārliecību starptautiskajai kuģniecības kopienai, izmantojot ikceturkšņa sanāksmes ar tās pārstāvjiem, tā apliecinot, ka to grūtības un problēmas ir pareizi izprastas un tiek risinātas.

3. Vispārīgie mērķi

Lai nodrošinātu UNVIM pilnvaru netraucētu īstenošanu, vispārīgais ES Stabilizācijas rīcības mērķis ir palīdzēt atvieglot komercpreču netraucētu plūsmu uz Jemenu, gādājot par pārredzamu un efektīvu pielaides procesu attiecībā uz komercpārvadājumiem, kuru galamērķis ir Jemenas ostas, ko Jemenas valdība nekontrolē. Pašreiz tas saskaņā ar Stokholmas vienošanos ietver UNVIM darbības izvēšanu Hodeidas, Salefas un Rās Isas ostās Sarkanajā jūrā.

Konkrētie ES Stabilizācijas rīcības mērķi ir:

- palielināt komerckravu plūsmu uz Jemenu, paātrinot komercpārvadājumu pielaides procesu un atjaunojot kuģniecības uzņēmumu uzticēšanos,
- palielināt UNVIM spēju izvietot darbiniekus un resursus reģionā un jo īpaši Hodeidā, Salefā un Rās Isā, kā paredzēts Stokholmas vienošanās noteikumos.

Ja UNVIM pilnvaras vai vajadzības mainīsies tā, ka radīsies šaubas par projekta atbilstību vai relevanci attiecībā uz minēto mērķu sasniegšanu, Savienības ieguldījums attiecīgi tiks vēlreiz izvērtēts.

4. Darbību apraksts

Par projekta tehnisko īstenošanu atbild UNOPS.

Darbība Nr. 1: palielināt UNVIM darbinieku skaitu.

Operatīvā personāla skaits ir jāpalielina – pirmajā posmā līdz kopumā deviņiem, paredzot iespēju vēlākā posmā operatīvā personāla skaitu palielināt vēl vairāk.

Deviņi operatīvie darbinieki būs:

- septiņi UNVIM darbinieki, kuri jānosūta uz Hodeidu: viens koordinācijas administrators, viens lauka operāciju drošības padomnieks, viens uzraugs, viens skenera operators, viens asistents protokola un operatīvajos jautājumos, viens vietējais drošības asistents un viens administratīvais asistents Hodeidā,
- divi uzraugi, no kuriem viens jānosūta uz Salefu, bet otrs uz Rās Isu. Šāds spēju palielinājums ļautu UNVIM efektīvi izvērst darbību Sarkanās jūras ostās.

Tāpat arī tiks finansēts administratīvā atbalsta personāls (finanšu administrators, iepirkuma administrators utt.), kas nepieciešams ES Stabilizācijas rīcības īstenošanai.

Ir plānotas šādas darbības:

- UNOPS pieņems darbā jaunos uzraugus, inspektorus un administratorus saskaņā ar UNOPS noteikumiem un procedūrām attiecībā uz nolīgšanu darbā,
- UNOPS priekšlaicīgi informēs EĀDD, ja kāda no amata vietām atbrīvosies.

Grafiks – visā projekta norises laikā.

Darbība Nr. 2: Irēt daļu no Džibuti ostas un Irēt biroju Sanā (*Sanaa*). Savienība turpinās finansēt ostas iekārtu īri, lai nodrošinātu pastāvīgu vietu pārbaužu veikšanai. Tāpat Savienība finansēs Sanas biroja īri, kurš kalpo par pagaidu mītņi UNVIM darbiniekiem, tiem pārvietojoties uz Hodeidu un Džibuti un no tām.

Grafiks – visā projekta darbības norises laikā.

Darbība Nr. 3: iegādāties papildu inspekcijas aprīkojumu. UNVIM iegādāsies papildu inspekcijas aprīkojumu (piemēram, skenerus), kas ir vajadzīgi ES Stabilizācijas rīcības īstenošanai. Tas atvieglos kuģu savlaicīgu pārbaudi Džibuti ostā un starptautiskajos ūdeņos.

Ir plānotas šādas darbības:

- patlaban tiek izstrādātas tehniskas specifikācijas,
- saskaņā ar UNOPS iepirkuma procedūrām izsludināt starptautisku uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus par piegādi un par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu,
- piegādāt aprīkojumu un nodrošināt attiecīgo darbinieku apmācību.

Grafiks – no projekta pirmā līdz ceturtajam mēnesim, ieskaitot. Projekta beigās aktīvu atsavināšana tiks veikta saskaņā ar līgumu, ko parakstīs ar Eiropas Komisiju.

Darbība Nr. 4: uzlabot UNVIM drošību. Šī darbība būs paredzēta tam, lai nodrošinātu, ka UNVIM veiktās operācijas Sarkanās jūras ostās atbilst attiecīgajām drošības prasībām un ļauj pienācīgi īstenot UNVIM darbu.

Ir plānotas šādas darbības:

- patlaban tiek izstrādātas tehniskas specifikācijas,
- saskaņā ar UNOPS iepirkuma procedūrām izsludināt starptautisku uzaicinājumu iesniegt piedāvājumus par piegādi un par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu,
- piegādāt aprīkojumu un nodrošināt attiecīgo darbinieku apmācību.

Grafiks – no projekta pirmā līdz ceturtajam mēnesim, ieskaitot. Projekta beigās aktīvu atsavināšana tiks veikta saskaņā ar līgumu, ko parakstīs ar Eiropas Komisiju.

Darbība Nr. 5: projekta īstenošana. UNOPS nodrošinās programmas vadības pārraudzību. Šī pārraudzība ietver atskaides punktu izstrādi, iekšējo pārskatīšanu, līgumu pārraudzību un finanšu pārvaldību. Paredzamās darbības cita starpā ir šādas:

- ārējo pakalpojumu iepirkums vai īpašo pakalpojumu līgums par tehnisko palīdzību projekta īstenošanai,
- finanšu un līgumu pārvaldība saistībā ar pakalpojumiem, par kuriem UNOPS slēdz apakšlīgumus ar trešām personām.

Grafiks – visā projekta norises laikā.

5. Gaidāmie rezultāti

UNVIM operatīvo darbību pastiprināšanā gaidāmie projekta rezultāti ir šādi:

- novērst, ka Jemenas ostās Sarkanajā jūrā ieplūst aizliegtas preces,
- sekmēt komercpreču brīvu plūsmu uz Jemenas Sarkanās jūras ostām,
- atbalstīt Jemenas Sarkanās jūras ostu korporāciju saistībā ar Hodeidas, Salefas un Rās Isas ostu darbības pārvaldību un pārbaudēm,
- panākt uzticēšanos starptautiskās kuģniecības kopienas pārstāvju vidū, paredzot pārredzamu un efektīvu procesu komercpreču ienākšanai Jemenas ostās Sarkanajā jūrā, neraugoties uz pašreizējo konfliktu,
- sniegt atbalstu Jemenas valdībai, lai palīdzētu apmierināt Jemenas iedzīvotāju vajadzības pēc pamatprecēm, kuras ar humāno palīdzību un vietējiem avotiem nevar pilnībā apmierināt.

6. Paredzētais ilgums

Projekta paredzētais ilgums ir 12 mēneši. Starp Komisiju un UNOPS tiks parakstīts atbilstošs iemaksu nolīgums.

7. Savienības pamanāmība

UNOPS atbildība par projekta tehnisko īstenošanu nodrošinās pienācīgu Savienības finansiālā atbalsta pamanāmību, piemēram, ziņojumos, pasākumos vai sanāksmēs. Uz visiem UNVIM dokumentiem tiks uzskatāmi parādīts ES karogs. UNVIM/UNOPS gādās, lai uz visām iekārtām, kas iegādātas, izmantojot ES līdzekļus, un kas nav izlietojamas, būtu nodrošināta atbilstoša ES pamanāmība, tostarp norādīts ES logotips. Gadījumos, kad šādas norādes varētu apdraudēt UNOPS privilēģijas un imunitāti vai UNOPS darbinieku vai tiešo labumguvēju drošību, tiks veikti citi piemēroti pasākumi.

8. ES dalība UNVIM vadības komitejā

UNVIM vadības komitejas sastāvā ir Saūda Arābijas Karaliste (ko pārstāv EHOC un Aizsardzības ministrija), Apvienotie Arābu Emirāti, Jemenas valdība (ko pārstāv UNVIM sadarbības koordinators, kas atrodas Džibutijā, un Transporta ministrijas pārstāvis), UNOPS un ANO Humānās palīdzības koordinācijas birojs. Tāpat kā Amerikas Savienotās Valstis, Nīderlande un Apvienotā Karaliste, kurām kā līdzekļu devējām UNVIM ir novērotāja statuss šajā komitejā, piedalās šādās sanāksmēs, Savienība turpinās piedalīties UNVIM vadības komitejas ikmēneša sanāksmēs.

9. Ziņošana

UNVIM/UNOPS sniegs EĀDD ikmēneša ziņojumu, kurā pārskatīs progresu projekta rezultātu sasniegšanā. Ar šiem ziņojumiem iepazīsies arī attiecīgā Padomes struktūra.

EĀDD attiecīgajai Padomes struktūrai ziņos par UNVIM vadības komitejas ikmēneša sanāksmēm.

UNVIM/UNOPS attiecīgajai Padomes struktūrai tieši atskaitīsies reizi ceturksnī Briselē.

UNVIM/UNOPS iesniegs galīgo aprakstošo un finanšu ziņojumu sešu mēnešu laikā pēc īstenošanas laikposma beigām.
